

COLA
COLLEGE OF LOCAL ADMINISTRATION, KHON KAEN UNIVERSITY

บทความฉบับเต็ม

งานประชุมวิชาการระดับชาติ
ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ

ภายใต้ ประเทศไทย 4.0

The 4th National Conference on Public Affairs Management

"Public Affairs Management Under Thailand 4.0"

ณ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4 สิงหาคม 2560

<https://conference.kku.ac.th/cola/conference/r/pm2017>

โทรศัพท์ 0-4320-3124 โทรสาร 0-4320-3875 E-mail: cola.conference@gmail.com

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาและคัดเลือกบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4

ตามที่วิทยาลัยการปักธงห้องถีน มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีนโยบายในการนำผลงานวิจัยจากวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระระดับบัณฑิตศึกษา และผลงานทางวิชาการ ออกเผยแพร่สู่ชุมชนและสังคม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงภายใต้การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) นั้น

เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) ในวันที่ 4 สิงหาคม 2560 โดยวิทยาลัยการปักธงห้องถีน มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งให้บุคคลที่มีรายชื่อดังต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและคัดเลือกบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติดังกล่าว ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พีระศิริชัย คำนวนศิลป์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญนี แวน Roth
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะพล ศรีฤทธา
6. รองศาสตราจารย์ เวียงรัฐ เนติโพธิ์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ พิทักษานุรัตน์
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิศรา ก้านจักร
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวัช ศรีโภคางกุล
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ แก้วหวานนาม
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ชูสุข
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศักดิ์สุริยา ไตรยราช
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี สันธิธรรมนิยม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธินี อัตถาวร
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชญาณ์ นักฟ้อน
16. ดร.สุริภรณ์ ลักษณ์เจริญ
17. ดร.ประเทือง ม่วงอ่อน
18. ดร.วิษณุ ลุมิตรสารค
19. ดร.กฤษวรรณ์ โลหวัชรินทร์
20. ดร.นคร เสรีรักษ์
21. ดร.อนุชา โสมาบุตร
22. ดร.ณรินทร์ เจริญทรัพยานันท์
23. ดร.ณรุจน์ วงศินปิยมงคล
24. ดร.พัฒนพงษ์ โตภาวดี
25. อาจารย์ณรงค์ เกียรติคุณวงศ์
26. อาจารย์ศิริศักดิ์ เหล่าจันขาม
27. อาจารย์อธิราชภัส พeyerขุนทด

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาและคัดเลือกบทความในด้านต่างๆ สำหรับการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับชาติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน และให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการได้ ๆ ที่เกี่ยวกับการพิจารณาบทความในการจัดประชุมวิชาการดังกล่าว เพื่อเป็นเกียรติและเชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

**คณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4
 (The 4th National Conference on Public Affairs Management)**

“การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0)

เพื่อให้การดำเนินงานในการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) ระหว่างวันที่ 4 สิงหาคม 2560 โดยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 15(3) แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2557 จึงแต่งตั้งบุคคลที่มีรายชื่อต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการระดับชาติตั้งกล่าว ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่ปรึกษาและผู้ช่วยอำนวยการ	ผู้อธิการ	ผู้อธิการและประธานกรรมการ	ผู้อธิการและประธานผู้แทนภาค	ผู้อธิการและหัวหน้าส่วนราชการ	ผู้อธิการและหัวหน้าส่วนราชการ	ผู้อธิการและหัวหน้าส่วนราชการ
1	รศ.ดร.พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์	✓						
2	รศ.ดร.ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ	✓	✓	✓				✓
3	อาจารย์สุรเดช ทวีแสงสกุลไทย	✓						✓
4	ดร.กฤษวรรณ โลห์วัชรินทร์	* * *		✓	✓			
5	รศ.ดร.เพ็ญณี แวน Roth		✓					
6	อาจารย์ณรินทร์ เจริญทรัพยานันท์		✓			✓		
7	อาจารย์ณรงค์เดช มหาศิริกุล	✓	✓					✓
8	ดร.พัฒนพงษ์ โตภากรณ์	✓	✓					
9	อาจารย์ณรงค์ เกียรติคุณวงศ์	✓	✓					✓
10	ผศ.ดร.ศิริวัช ศรีโภคางกุล		✓					
11	ดร.วิชณุ สุเมตรสารค์		✓					
12	อาจารย์ ศิริศักดิ์ เหล่าจันทร์		✓			✓		
13	อาจารย์ อจิรภัสส์ เพียรบุนทด		✓					
14	นายเฉลิมพงษ์ พงษ์ประชา		*			✓		
15	นางสุวารดี แก้วคำแสน			✓	*	✓	✓	✓

หมายเหตุ: = ประธานกรรมการ ✓ = กรรมการ * = กรรมการและเลขานุการ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่ปรึกษาและผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายเลขานุการและประธานงาน	ฝ่ายวิชาการ	ฝ่ายติดต่องรับ พัสดุ การ แผลงประชาสัมพันธ์	ฝ่ายสังคมทั่วไปยุทธศาสตร์และประเมินผล	ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา	ฝ่ายเอกสารสถานที่และยานพาหนะ	ฝ่ายมหาวิทยาลัยและสวัสดิการ
16	นางสาวจิตราลักษดา แสนตา		✓	✓	✓				✓
17	นางสาวภากรณ์ เรืองวิชา		✓	✓	*				
18	นางสาวดวงฤทิ แก้ววิศิษฐ์		✓		✓				
19	นางสาวพรพลอย หาวิชิต			✓					
20	นายอุเทน บัวแสง			✓		*			
21	นางสาวเกวรี แสงสว่าง			✓	✓				
22	นางสาวนิตยา วิชาชัย				✓				
23	นางนันทนा สุทธิประภา				✓			*	
24	นางสาวภัคจิรา แสนใจ				✓	✓			
25	นางสาวณัตยา สีหานาม					✓			
26	นางนวลจันทร์ งามธุระ						✓		✓
27	นายพิพัฒน์ นาคากุญจรติภัทร์					✓	✓	✓	
28	นางปวีณา สุวรรณไตรรย์					*			
29	นายพีชานนท์ ธนาด						✓	✓	
30	นายณัฐพงษ์ วัฒนบูตร						*		
31	นายพิสิทธิ์ ทำวะปี					✓	*		
32	นายทวี เลเพล						✓	✓	
33	นายวัชระ สิทธิ					✓		✓	
34	นายกلاح คงกลาง							✓	
35	นายวรรสาท์ นิมภก่น						✓	✓	
36	ทีมงานแม่บ้านวิทยาลัยฯ							✓	✓

 หมายเหตุ: = ประธานกรรมการ

 = กรรมการ

* = กรรมการและเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการ ระดับชาติในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน และให้คณะกรรมการ มีอำนาจในการวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการได ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการประชุม วิชาการดังกล่าว เพื่อเป็นเกียรติและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย และพฤติกรรมการบริโภคชาของผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชน
ริมน้ำ อำเภอท่ามกลาง จังหวัดกาญจนบุรี

The social construct of meanings and tea consumption behavior of Thai-Chinese elderly Chumchon Rimnam ,
Amphoe Thamaka, Changwat Kanchanaburi

นินตรา เรืองเนตร (Mintra Rueagnate)¹ พิทักษ์ ศิริวงศ์ (Phitak Siriwong)²

นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริการธุรกิจด้านพัฒนาฯ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
“รองศาสตราจารย์ ดร. ประจิตาดิวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการให้ความหมาย ที่มาของความหมาย และพฤติกรรมการบริโภคชาของผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามกลาง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิทยาการศึกษาปรากฏการณ์วิทยาและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามกลาง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 7 คน และผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามกลาง จังหวัดกาญจนบุรี ให้ความหมายและที่มาของความหมายไว้ดังนี้ 1) การดื่มชาเพื่อสุขภาพร่างกายที่ดี 2) การดื่มชาเพื่อเข้าสังคม 3) การดื่มชาตามขนบธรรมเนียม ประเพณี 4) การดื่มชาตามความชอบ

คำสำคัญ : ชา ผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีน

Abstract

The study aimed to examine the social construct of meanings and tea consumption behavior of Thai-Chinese elderly Chumchon Rimnam, Amphoe Thamaka, Changwat Kanchanaburi. This is the qualitative study by using content analysis of Phenomenology. The data were collected through in-depth interview of 7 persons. The results of this study were illustrated that Thai-Chinese elderly be divided into 1) drinking tea to good health 2) drinking tea to the society, 3) drinking tea by traditions, 4) Drinking tea by preference

Keywords: Tea Thai-Chinese elderly

บทนำ

หากย้อนกลับไปในอดีตยานานของประเทศไทยนี่ประสบปัญหามากจึงทำให้จำนวนชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานให้ประเทศไทยมากขึ้นโดยมีปัจจัยหลัก คือ เรื่องระบบเศรษฐกิจที่ทุรกวดประกอบกับแฝ้นศินจีนในตอนนั้นประสบภัยธรรมชาติค่อนข้างรุนแรงมากแห้งแล้งบางปีก็แห้งแล้งบางปีก็น้ำท่วม เคลื่อนไหวไม่ต่างกับปีกระรังเนื่องจากไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านชลประทาน ดังนั้นคนจีนจึงพากันลงทั่งประเทศไทยในสิ่งของผลเมืองทั้งประเทศใน พันธุ์วิโรจน์ 2553) สาเหตุข้างต้นทำให้มีชาวจีนอพยพเข้าไทยประมาณหนึ่งในสิ่งของผลเมืองทั้งประเทศในขณะนั้น ซึ่งทำให้ชาวจีนได้เข้ามาตั้งถิ่นที่อาศัยและแต่งงานกับคนไทย จนทำให้เกิดการเผยแพร่ภัณฑ์ธรรมของจีนสู่ไทยและเป็นต้นกำเนิดคนไทยเชื้อสายจีนแบบในปัจจุบันและการเข้ามาของจีนนั้นนำมาซึ่งภัณฑ์ธรรมประเพณีต่างๆ แต่ที่เห็นได้ชัดและน่าสนใจคือ ภัณฑ์ธรรมการดื่มชา

ชา เป็นเครื่องดื่มยอดนิยมนิยมหนึ่งของโลก โดยมีการกล่าวกันว่าชาเป็นเครื่องดื่มที่มีการบริโภคมากเป็นอันดับสองรองจากน้ำเปล่า ท่ามกลางกระแสการรักษาพนันประกอบกับงานวิจัยจำนวนมากกล่าวถึงคุณประโยชน์ของชาว่าสามารถลดความเสี่ยงการเป็นโรคมะเร็ง โรคหัวใจ ลดระดับน้ำตาลในเลือด และควบคุมไขมันในเลือด เป็นต้น ทำให้มีผู้คนจำนวนมากหันมาดื่มชาเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ (สถาบันอาหารกระทรวงอุตสาหกรรม 2558) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอายุ 60-65 ปีขึ้นไปทั้งผู้สูงอายุชาวไทยและผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีน เนื่องจากวันนี้ให้ความสำคัญกับสุขภาพมากกว่าวันอื่นๆ โดยเหตุนี้ทำให้เกิดการผลิตชาแบบสำเร็จรูปจำนวนมากทั้งแบบผงพร้อมชง แบบขวดสำเร็จรูปพร้อมดื่ม เป็นต้น ซึ่งเป็นการสร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภคในการดื่มชามากขึ้นรวมถึงการขยายตัวของร้านกาแฟและชาในเมืองใหญ่ก็มีมากขึ้นตามไปด้วย

กลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามະกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นผู้ให้ความรู้หลักที่ผู้วัยมีความสนใจจะศึกษา เนื่องจากคนจีนโบราณที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามายังประเทศไทยนั้นใช้เรือเป็นยานพาหนะน้ำจึงเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ใกล้บริเวณแม่น้ำเป็นหลักและในเขตชุมชนริมน้ำ จังหวัดกาญจนบุรี ได้กลายเป็นแหล่งรวมภัณฑ์ธรรมต่างๆที่ยังคงอยู่จนถึงปัจจุบันมากไปกว่านั้นผู้ให้ความรู้หลักมองเห็นภัณฑ์ธรรมการดื่มชาไม่ใช่การให้เจ้าให้วั่นรับประทานในเทศบาลงานครุณดื่มเพื่อสุขภาพแต่มองเห็นชาเป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการให้เจ้าให้วั่นรับประทานในเทศบาลงานครุณต่างๆและชาไม่เพียงมีบทบาทอยู่ในสังคมวงแ眷แค่มวลมนุษย์ติดต่อเท่านั้นแต่ชายังมีบทบาทอยู่ในสังคมเนื่องจากการดื่มชาทำให้เกิดการพบปะพูดคุยกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและอีกทั้งยังเป็นเครื่องسانสัมพันธ์ที่ดีต่อคนที่ออกมารดมชาหรือชอบการดื่มชาเหมือนกันอีกด้วย

จากการพรวมของการเกิดธุรกิจร้านชาและกาแฟนี้เป็นปัจจัยสนับสนุนให้ตลาดชาในประเทศไทยเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.16 ต่อปี กล่าวคือ ปี 2553 ตลาดชาเมืองค่า 2,230 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 2,626 ล้านบาทในปี 2557 (สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม 2558) และอาจสืบเนื่องมาจากการที่มีความหลากหลายขึ้นในกระบวนการบริโภค (ตราสามม้า ชาตราเมือง แรงองที่ อชิ ตัน โออิชิ) ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึง ความหมาย ที่มาของความหมายในการบริโภคชา

ของกลุ่มผู้สูงอายุในเขตชุมชนริมน้ำ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้ทราบถึงแนวคิดในการดีม็ชาที่จะส่งผลกระทบนิยมในการดีม็ชาเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นในทางเดียวกันกีส่งผลถึงธุรกิจที่เกิดการแบ่งขั้นกันมากขึ้น ผู้ประกอบการต้องทราบถึงกลุ่มผู้สูงอายุในเขตชุมชนริมน้ำ จังหวัดกาญจนบุรีเพื่อกำหนดเป้าหมายของสินค้าและปัจจัยในด้านต่างๆที่มีความสำคัญและส่งผลถึงความนิยมของสินค้า ดังนั้นการทราบความหมาย ที่มาของความหมายในการบริโภคของกลุ่มผู้สูงอายุนั้นจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อธุรกิจนั้นจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไข วางแผนหรือสร้างสรรค์ชาแบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุหรือกลุ่มเยาวชนและดีที่สุด เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้หักน้ำเงินให้กับธุรกิจเพื่อนำเงินไปหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น และที่สำคัญจะช่วยขับเคลื่อนให้ตลาดชาในประเทศไทยเดิน โดยขึ้นแบบก้าวกระโดด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาการให้ความหมาย ที่มาของความหมายของการบริโภคของกลุ่มผู้สูงอายุในเขตชุมชนริมน้ำ จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอท่ามะกา
- เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของกลุ่มผู้สูงอายุในเขตชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาการให้ความหมาย ที่มาของความหมายของการบริโภคของผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีประภากล่าววิทยา (Phenomenology) เป็นเครื่องมือที่มุ่งศึกษาและทำความเข้าใจกับการให้ความหมายที่มาของความหมายและการบริโภคของกลุ่มผู้สูงอายุว่าแท้จริงแล้วบุคคลนั้นรับรู้และให้ความหมาย มีความคิดเห็นอย่างไร ผ่านการสนทนาระยะ (ชาบะ พิชิตา 2550) โดยวิธีการดำเนินวิจัยดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์

- แบบสัมภาษณ์เชิงลึกหรือแนวคำถามสัมภาษณ์ ผู้วัยชราให้แนวคำถามสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลนั้นสามารถตอบคำถามได้อย่างละเอียดเท่าที่ผู้ให้ข้อมูลต้องการ โดยแนวคำถามที่ผู้วัยชราตอบ คือ เรื่อง การให้ความหมาย ที่มาของความหมายของการบริโภคของผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งแนวคำถามมีประเด็นที่ครอบคลุมในประเด็นต่างๆที่ต้องการจะศึกษา ดำเนินการเรื่อง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งแนวคำถามมีประเด็นที่ครอบคลุมในประเด็นต่างๆที่ต้องการจะศึกษา
- สมุดจดบันทึก เพื่อใช้บันทึกข้อมูลรายละเอียดในการสัมภาษณ์ ผู้วัยชราจดบันทึกชื่อและอาชญากรรมเลขโทรศัพท์ของผู้ให้ข้อมูล รวมถึงการแสดงสีหน้า ท่าทางหรืออารมณ์ที่แสดงออกระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล
- เครื่องบันทึกเสียง ใช้บันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์ระหว่างผู้วัยชรา กับผู้ให้ข้อมูล โดยสามารถนำมาเปิดฟัง เพื่อทบทวนคำสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากขึ้นและใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. ผู้วิจัย เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต้องมีส่วนร่วมในการทุกรอบกระบวนการของ การวิจัยตั้งต้นเริ่มทำวิจัยจนวิจัยจนสมบูรณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 7 คน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภทที่สำคัญ ได้แก่

- แหล่งข้อมูลทฤษฎีภูมิ ที่ใช้ในการศึกษาริมน้ำ ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ บทความ ที่เกี่ยวข้องกับการให้ความหมาย ที่มาของความหมายของการบริโภคชา เพื่อให้ได้แนวคิดตามที่ครอบคลุมและเหมาะสมที่จะให้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล
- แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ที่ใช้ในการศึกษาริมน้ำ ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และแบ่ง成แนวคิดตามที่ได้จากการศึกษาในขั้นต้นมาประกอบในการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ต่อไปเรื่อยๆ โดยไม่ได้กำหนดชัดเจนถึงจำนวนผู้ให้ข้อมูลว่า เท่าใด ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากชาวไทยเชื้อสายจีนจำนวน 7 คนจนจึงยุติการเก็บข้อมูลเนื่องจากคำตอบที่ได้จาก การสัมภาษณ์คำตอบเหมือนกันเริ่มไม่มีความแตกต่าง ผู้วิจัยจึงยุติการสัมภาษณ์ ซึ่งในขั้นตอนนี้เรียกว่า ทฤษฎีชันเพดาน หรือทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) ในขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่นำผู้วิจัยไปสู่การพัฒนาแนวคิดในเรื่องการให้ความหมาย ที่มาของความหมายของการบริโภคชาผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ ดำเนินท่าเรือ จังหวัดกาญจนบุรี และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้มาโดยการใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเหลี่า (Triangulation) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ (อรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2551 : 282) ประกอบด้วย

- การตรวจสอบสามเหลี่าด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้มาจากการแหล่งต่างๆนั้นมีความถูกต้อง แม่นยำหรือไม่ โดยเก็บข้อมูลในเวล สถานที่ บุคคล ที่ต่างกัน ถ้าแหล่งข้อมูลที่ได้มา เหมือนกันแสดงว่าข้อมูลที่ได้มามีความถูกต้อง
- การตรวจสอบสามเหลี่าผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการตรวจสอบผู้วิจัยแต่ละคนว่าได้ข้อมูลเหมือนกันหรือไม่ หากได้ข้อมูลเหมือนกันแสดงว่าข้อมูลมีความถูกต้อง

3. การตรวจสอบสามมิติ (Methodological Triangulation) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
หลายวิธี เช่น การศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ตามแนวทางการ
วิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการบรรยาย (Descriptive Analysis) โดยผู้วิจัยต้อง theft จากบทสัมภาษณ์ของผู้ให้
ข้อมูลแบบคำต่อคำนั้นให้ข้อมูลที่ถึงจุดอิ่มตัวแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การถอดข้อมูลจากที่บันทึกเสียงเพื่อนำมาเรียบเรียงบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักแบบคำต่อคำ จึงได้
ข้อมูลที่อิ่มตัวแล้วซึ่งนำข้อมูลที่ได้มามาวิเคราะห์ว่าแต่ละบุคคลที่ได้สัมภาษณ์มานี้มีการให้ความหมายที่ไม่
ของความหมายและพฤติกรรมการบริโภคชาไวน้ำอ่อนย่างไรบ้าง ต้องการเพิ่มหรือปรับปรุงรูปแบบและกล
ยุทธ์สินค้าให้มีลักษณะที่ตอบโจทย์ผู้สูงอายุอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ หรือให้เป็น
พื้นที่เป้าหมายในการรักษาวัฒนธรรมการดื่มชาให้คงอยู่สืบไป

ผลการศึกษา

การให้ความหมายที่มาของความหมายและการบริโภคชาของผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ ดำเนิน
ทำเรื่อง จังหวัดกาญจนบุรี

จากการศึกษา การให้ความหมาย ที่มาของความหมายและการบริโภคชาของผู้สูงอายุในชุมชนริมน้ำ
อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พบร่วมกันว่า ผู้สูงอายุในชุมชนริมน้ำได้ให้ความสำคัญต่อการบริโภคชาเป็นอย่างมาก
จากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ได้ให้ความหมายของการบริโภคชาไว้
ดังนี้

การบริโภคชาในความหมายของผู้สูงอายุในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งเป็น 4 ความหมาย
ดังนี้

1 ชาเป็นพืชที่มีประโยชน์โดยมีผลลัพธ์ของจริง การให้ความหมายในประเด็นนี้คือประเด็นหลักที่ทำให้ผู้สูงอายุนิยมดื่มชา
รวมถึงการดื่มชาตามตั้งแต่โบราณตามคำบอกเล่าตำนานและความเชื่อของแต่ละชนชาติที่เล่าขานกันมาเป็นเวลานาน
ไว้ ดังนี้ “นานมาแล้วในเมืองจีนเกิดโรคท่า (อหิวาตโคโรน่า) ระบบ ผู้คนดื่มชาอย่างมาก มีหมออจีนคนหนึ่งสังเกตเห็น
ว่า สาเหตุของโรคระบาดมาจากน้ำสกปูที่ชาวบ้านใช้ดื่มกิน จึงพยายามหาวิธีที่จะให้ชาวบ้านหันมาดื่มน้ำต้มสุก
แทนน้ำดื่มน้ำ โดยทดลองนำใบไม้หอยชนิดมาหาน้ำร้อนมิกกิ่นและสดีชวนดื่มน นอกจากนี้ยังช่วยแก้อาการท้องร่วง
ด้วย จึงชักชวนให้ชาวบ้านนำไปชามาหาน้ำร้อนดื่มน้ำทั่วไป เมื่อชาวบ้านดื่มน้ำชา กันมากขึ้น โรคท่าเกิดค่อยๆ หมด
ไปในที่สุด ดังแต่น้ำชาชาวจีนนิยมดื่มน้ำชาจนบังคับ” ซึ่งเป็นเรื่องที่เล่าขานกันมายาวนานรุ่นสู่รุ่นทำให้การ
ดื่มชาเพื่อสุขภาพนั้นเป็นที่แพร่หลายมากกว่าประเด็นอื่นๆเพียงเพราการดื่มชาทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง

2. เป็นการแสดงมิตรไม่ตรี คนจีนหรือคนไทยเชื้อสายจีนบางคนมักจะคุ้มขายเมื่อมีแขกมาเยือนที่บ้าน โดยเจ้าบ้านจะน้ำชามาต้อนรับแรกซึ่งถือเป็นการแสดงมิตรไม่ตรีต่อแขกที่มาที่บ้านรวมถึงการซองน้ำชาสำหรับการให้ไว้ในพิธีการต่างๆ เช่น งานแต่งงาน หรืองานศรุยต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความกตัญญูรักภูมิคุณต่อบรรพบุรุษจึงนิยมคุ้มชาตามโอกาสและเทศกาลต่างๆ เป็นครั้งคราวหรือถือได้ว่าเป็นการคุ้มชาตามขนบธรรมเนียมประเพณี

3. เป็นที่พบบ่อยที่สุด แลกเปลี่ยนความคิด เมื่อผู้คนเห็นความสำคัญของชาไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ ด้านวัฒนธรรมประเพณีหรือด้านอื่นๆ ก็ตาม ได้ชัดว่าการคุ้มชาเริ่มมีอิทธิพลมากขึ้นทำให้เกิดร้านน้ำชาเป็นจำนวนมากมาก แทนทุกหัวมุมของถนนซึ่งร้านน้ำชานั้นเป็นสถานที่ผู้คนทุกอาชีพ ทุกชนชั้นทางสังคมและวัยรุ่นมาเพื่อพักคุ้มน้ำชา สักถ้วยภายในร้านน้ำชานั้นนอกจากจะได้คุ้มชาแก่กระหายแล้วยังสามารถพูดคุยกันได้อีกด้วย ซึ่งเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศในการคุ้มชาและเป็นวิธีแลกเปลี่ยนความคิด วัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้ดีอีกด้วย นี่จึงเป็นการคุ้มชาที่ร้านน้ำชาเป็นตัวกลางในการสร้างความสัมพันธ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าลูกค้าหลักของร้านน้ำชามักจะเป็นผู้สูงอายุเนื่องจากการคุ้มชา และมีเพื่อนคุยไปด้วยนั้นจะช่วยคลายเหงาและสนุกสนานมากกว่าการคุ้มชาภายในบ้านเพียงอย่างเดียวหรือเรียกอีกอย่างว่าการคุ้มชาเพื่อเข้าสังคม

4. ชาเป็นพืชที่มีหลากหลายชนิด แต่ละชนิดนั้นจะมีสี รสชาติและกลิ่นที่แตกต่างกันไป ซึ่งบางคนไม่ได้มีเป้าหมายในการคุ้มชาเพื่อสุขภาพ ตามขนบธรรมเนียมประเพณี หรือเพื่อเข้าสังคม แต่อย่างใด แค่เพียงเพื่อความชอบในกลิ่น สี หรือรสชาติของชาและมากกว่าที่คึ่งคุ่ดให้คุณนิยมคุ้มชา

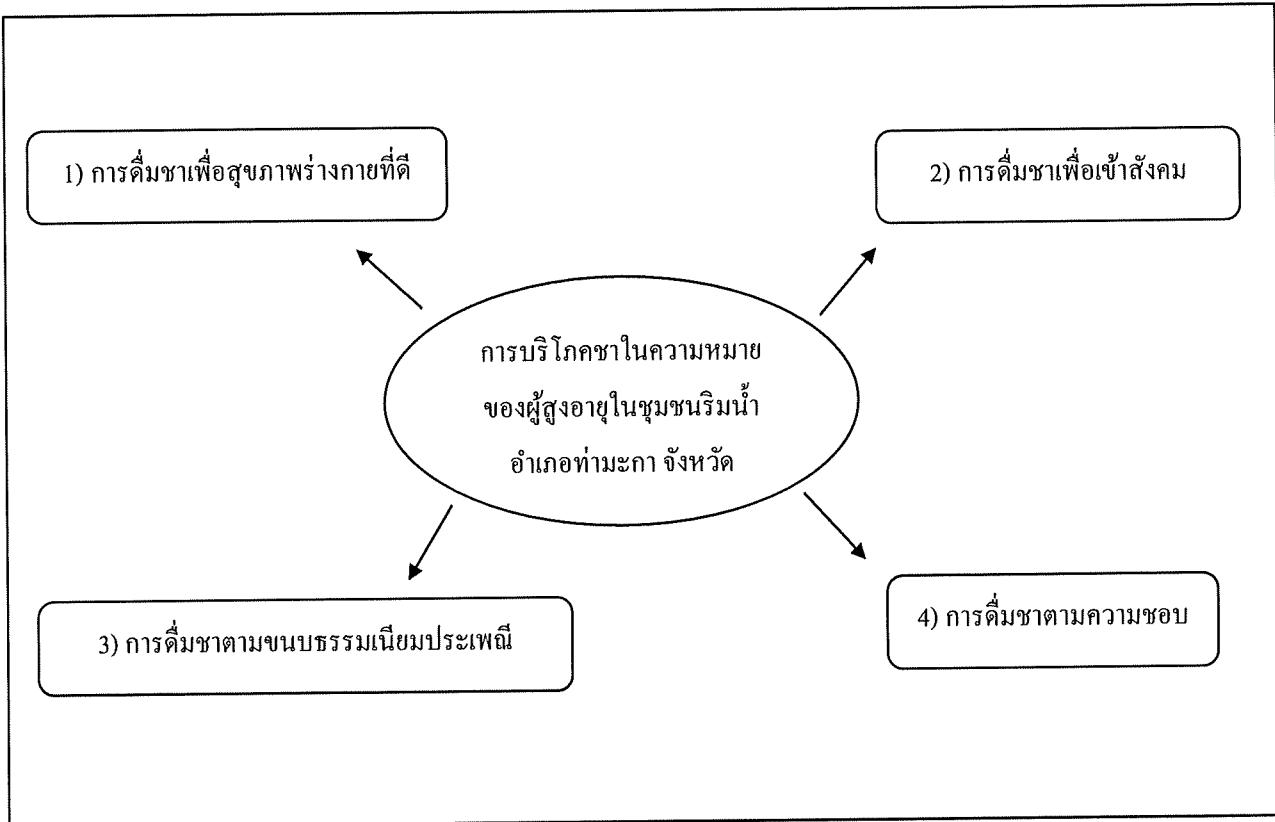
และพฤติกรรมการบริโภคชาผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

1. ผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่นิยมคุ้มชาดำหรือชาผู้อ่อนร มากที่สุดเนื่องจากมีรสชาติที่เข้มข้นแต่จะเข้มเล็กน้อย ไม่หวาน ให้รสชาติละมุนกลมกล่อม ชุ่มคอ และเป็นชาที่ให้ประโยชน์กับร่างกายมากที่สุด แต่ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุจะรู้เพียงแค่ว่าชาสามารถช่วยลดระดับคอเลสเตอรอลในร่างกายได้เป็นอย่างดีและชาดำน้ำสามารถช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดโรคหัวใจได้และนิยมคุ้มชาหลังอาหาร 2-3 ชั่วโมง ในปริมาณที่พอเหมาะ ไม่เกิน 4-5 ถ้วยต่อวันแต่ส่วนใหญ่จะคุ้มกันทั้งวันโดยไม่สนใจกฎหมายที่ใดๆ

2. มีความชอบคุ้มชาตามร้านน้ำชามากกว่าคุ้มที่บ้านของตนเอง เนื่องจากการคุ้มที่ร้านน้ำชานสามารถพบปะกับคนร่วมเดียวกัน คุยกัน คุยในเรื่องเดียวกัน มีความคิดที่คล้ายๆ กันให้ได้แลกเปลี่ยนในขณะที่คุ้มน้ำชาไปด้วย ราคายังคงต่อค่าต่อการคุ้มชา 35 บาท คุ้มพร้อมกับการรับประทานท่านปาท่องโก๋ตัวละ 2 บาท ราคาถูกจึงทำให้เป็นที่ลิ้งคุ้ดให้คุณเข้ามาคุ้มน้ำชาที่ร้านมากขึ้น

3. ได้รับอิทธิพลจากโฆษณาในโทรทัศน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ชาใหม่จึงเกิดความสนใจในการทดลองนี้ื่องจากชาในปัจจุบันเป็นชาสำเร็จรูปพร้อมคุ้มซึ่งสะดวกและมีรสชาติที่ใกล้เคียงกับชาแบบดั้งเดิมโดยยังห่อที่เป็นที่รู้จักนั้นได้แก่ โออิชิ อิชิตัน เรนองที ลิปตัน เป็นต้น

4. ชาเป็นสิ่งสำคัญในพิธีการและวัฒนธรรมต่างๆ จึงควรมีการชงชาเพื่อถวายในทุกๆ โอกาส โดยพากເheads องเห็นว่า น้ำชา คือน้ำแห่งความกตัญญูและมิตรไมตรีที่ดี หากดื่มน้ำชาไปผู้ที่ดื่มจะเจริญก้าวหน้า โดยผู้ใหญ่จะแบ่งให้ลูกหลาน ในบ้านดื่มเพื่อความเป็นสิริมงคลตามความเชื่อของแต่ละบ้านที่ปฏิบัติกันมา

แผนผังแสดงการบริโภคชาในความหมายของผู้สูงอายุในชุมชนริมน้ำ อ่ำเภอท่ามกลาง จังหวัดกาญจนบุรี

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาการให้ความหมาย ที่มาของความหมายและพฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนริมน้ำ อ่ำเภอท่ามกลาง จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนมีการรู้จักคุ้นเคยและเห็นความสำคัญของชาเป็นอย่างดี เพราะสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับชาได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการให้ความหมายและที่มาของความหมายของการบริโภคชาในผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนให้ข้อมูลไว้อย่างหลากหลายส่วนใหญ่ดื่มน้ำชาเพื่อสุขภาพ รักษาประทัยของชาที่ดื่มเข้าไปและนิยมดื่มน้ำแบบชงด้วยเดิม เพื่อไม่ให้วัฒนธรรมชาติมีหายไปในขณะที่ชาในปัจจุบันมีความหลากหลายมากขึ้นและทำให้การดื่มน้ำชา สะดวกสบายมากขึ้น รองลงมาเป็นการดื่มน้ำชาเพื่อเข้าสังคม ผู้สูงอายุชาวไทยเชื้อสายจีนให้ข้อมูลว่า ร้านน้ำชาเปรี้ยว

เหมือนโรงเรียนในยุคตอนนี้ของจากเป็นที่ที่ให้ความรู้ใหม่และได้พูนเพื่อนจำนวนมาก โดยจ่าข่าน้ำชาแทนค่า เล่าเรียน ซึ่งมันคุ้มกว่าการนั่งดื่มชาอยู่บ้านเฉยๆ จึงเป็นเหตุผลที่ชานนี้ยังคงเป็นที่นิยมในกลุ่มผู้สูงอายุ ประเด็น ต่อมานั้นผู้สูงอายุชาวไทยเชื่อสายจีนให้ข้อมูลว่า พิธีการต่างๆ ของจีนหากขาดน้ำชาไปเท่ากับงานนั้นยังไม่สำเร็จ เป็นเรื่องที่บอกเล่ากันมาทำให้การดื่มชาบังคงอยู่ในวัฒนธรรมที่แต่ละรุ่นต้องทำและบอกเล่าให้รุ่นต่อๆ ไปเพื่อ ไม่ให้การเคารพบรรพบุรุษในทุกๆ พิธีการหายไปและส่วนน้อยที่จะพุดถึงความสนใจจากโภชนาตามสืบ โทรทัศน์เนื่องจากชาในห้องตลาดเป็นชาสำเร็จรูปจึงอาจทำให้เส้นหัวรือรสดามันหายไป เมื่อเทียบกับชาชงร้อนๆ ที่ทำเอง

ในส่วนของพฤติกรรมการบริโภคชาจะเห็นได้ว่าผู้สูงอายุชาวไทยเชื่อสายจีนชอบดื่มชาดำหรือชาผู้อ่อนร มากกว่าชาชนิดอื่น และชานั้นจะต้องปราศจากน้ำตาลหรือนมใดๆ เพื่อให้ได้รับรสชาติที่เข้มข้นซึ่งชาชนิดนี้ได้รับ ความนิยมแพร่หลายจากผู้ที่ดื่มชาตั้งแต่บัดนี้จนบัดนี้ซึ่งการดื่มของชาจีนนั้นจะแตกต่างกับชาติอื่นๆ โดยที่ชาจีน นั้นจะเน้นไปที่คุณภาพที่เข้าใจได้รับทั้งด้านของสี กลิ่น และรสชาติและการดื่มที่ถูกต้อง และการดื่มน้ำชาจะนิยม ดื่มเป็นกิจวัตรประจำวันและดื่มตลอดทั้งวันไม่ต่างจากที่คนไทยดื่มน้ำชาโดยที่เดียวซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ อุษณี ประวัง (2550) ว่าชาชานี้สำหรับชาวจีนแล้วการดื่มชา มีอะไรมากกว่าการดื่มเพียงอย่างเดียว โดยให้ ความสำคัญกับการดื่มชาหากพอกับการดื่มน้ำเปล่าเพื่อสุขภาพของร่างกายที่ดี นอกจากนี้ชาจีนใช้ในพิธีกรรมต่างๆ ในหลายโอกาส เช่น การแต่งงาน การแสดงความเคารพ การขอโทษ หรือการขอบคุณ เป็นต้น และผู้สูงอายุชาวไทย เชื่อสายจีนนั้นมีความชื่นในการดื่มชาที่ร้านน้ำชามากกว่าการดื่มชาในบ้านเนื่องจากการการสนทนากันดื่มน้ำชา นักเต็มๆ ไปด้วยสาระที่สามารถนำมากล่าวเปลี่ยนกันได้ระหว่างการดื่มชาที่ร้านน้ำชาแตกต่างจากการดื่มสุราที่เป็น สิ่งที่หาประโยชน์ไม่ได้เป็นอันตรายและการสนทนาในวงเหล้าบ่อบครั้งที่จะลงเอยด้วยการทะเลาะวิวาท

เอกสารอ้างอิง

ชา โพลิตา (2547). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์พรินติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง.

ประวิทช์ พันธุ์วิโรจน์ (2553). การตั้งกรากของชาวจีนในไทย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2553.

เข้าถึงได้จาก <http://www.komchadluek.net/news/local/49620>

สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม (2558). ตลาดชาในประเทศไทย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2558

เข้าถึงได้จาก <http://fic.nfi.or.th/MarketOverviewDomesticDetail.php?id=80>

อรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551). ระเบียบวิธีวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

อุษณี ประวัง (2550). ชา nokเวลา. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ฟุสต์อับพับลิชชิ่งลิมิเต็ดพาร์ทเนอร์ชิพ.